

**Jaarverslag Commissie van Toezicht
FPC. Dr. S. van Mesdag 2019**

Jaarverslag Commissie van Toezicht bij

Het Forensisch Psychiatrisch Centrum FPC Dr. S. van Mesdag 2019

Inhoud:

1. Inrichting
2. Commissie van Toezicht
3. Cijfers (gesprekken maandcommissaris, zittingen, contacten patiënten raad en medische klachten)
4. De toezichthoudende en adviestaak
5. De bemiddelingstaak, werkwijze en de werkzaamheden van de maandcommissaris
6. De rechtsprekende taak
7. Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen

Bijlagen:

- Overzicht leden
- Managementoverzicht uit Klaver 2019
- Grafiek management overzicht 2016, 2017, 2018 en 2019
- Aantal klachten per onderwerp 2016, 2017, 2018 en 2019
- Grafieken ingestelde beroepen bij de RSJ 2016, 2017, 2018 en 2019

1) Inrichting

FPC Dr. S. van Mesdag, Helperlinie 2 te Groningen

De bezetting van de instelling op 31-12-2019 was als volgt:

Verantwoordelijk voor onderstaande aantallen patiënten die de Mesdag zelf in zorg heeft:

- 228 patiënten met tbs dwangverpleging
 - 12 patiënten met een RI-status (extreem vlucht- en/of beheersgevaarlijk) op units voor zeer intensieve en specialistische zorg
 - 189 patiënten op een reguliere behandelafdeling
 - 25 patiënten met transmuraal verlof die verblijven in de eigen TMV-voorzieningen aanpalend aan de kliniek
 - 2 patiënten met transmuraal verlof die verblijven in een huurwoning in de stad
- 2 patiënten met bevel voorlopige verpleging
- 2 patiënten met een RM
- 2 patiënten met een IBS
- 4 patiënten met voorwaardelijke beëindiging die ter crisis zijn opgenomen (time-out FPT)

Verantwoordelijk voor onderstaande aantallen patiënten die elders verblijven:

- 18 patiënten tbs transmuraal verlof in een FPA of RIBW
- 21 patiënten met Forensisch Psychiatrisch Toezicht (FPT) bij tbs proefverlof
- 40 patiënten met Forensisch Psychiatrisch Toezicht (FPT) bij voorwaardelijke beëindiging van de dwangverpleging

In totaal:

- 211 patiënten in de kliniek
- 27 patiënten met transmuraal verlof in eigen voorziening buiten de kliniek
- 18 patiënten met transmuraal verlof in andere instelling
- 61 patiënten met FPT

2) De Commissie van toezicht

- De heer M.A.M Wolters is voorzitter van de commissie en lid sinds 1 januari 2016.
- De plaatsvervangend voorzitter is de heer H.J. Bastin.
- Er zijn elf commissieleden, inclusief de voorzitter. Zie voor alle namen, benoemingsdata en achtergrondgegevens bijlage 1

- In 2019 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de samenstelling van de commissie.

- Mevr. T.C. Heller is als ambtelijk secretaris aan de commissie verbonden

Werkwijze inzake ledenwerving: er wordt via netwerksearching gericht gezocht naar kandidaten met een psychologisch/psychiatrische, dan wel juridische achtergrond.

Deskundigheidsbevordering: In elke vergadering van de CvT wordt de jurisprudentie besproken, zowel van de RSJ als van de eigen beklagcommissie.

3) Cijfers (gesprekken maandcommissaris, zittingen, contacten patiënten raad en medische klachten)

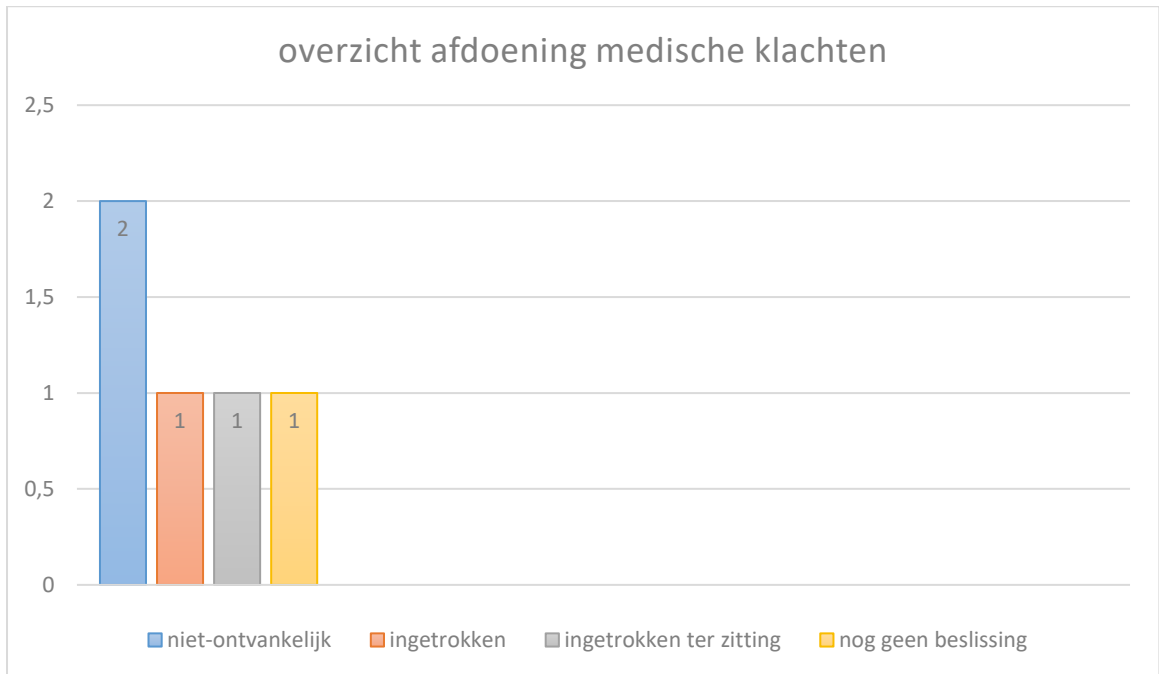
Aantal door de maandcommissaris met de verpleegden gevoerde gesprekken: rond de 210.

Aantal beklagzittingen: 26, waarvan 12 meervoudige en 14 enkelvoudige.

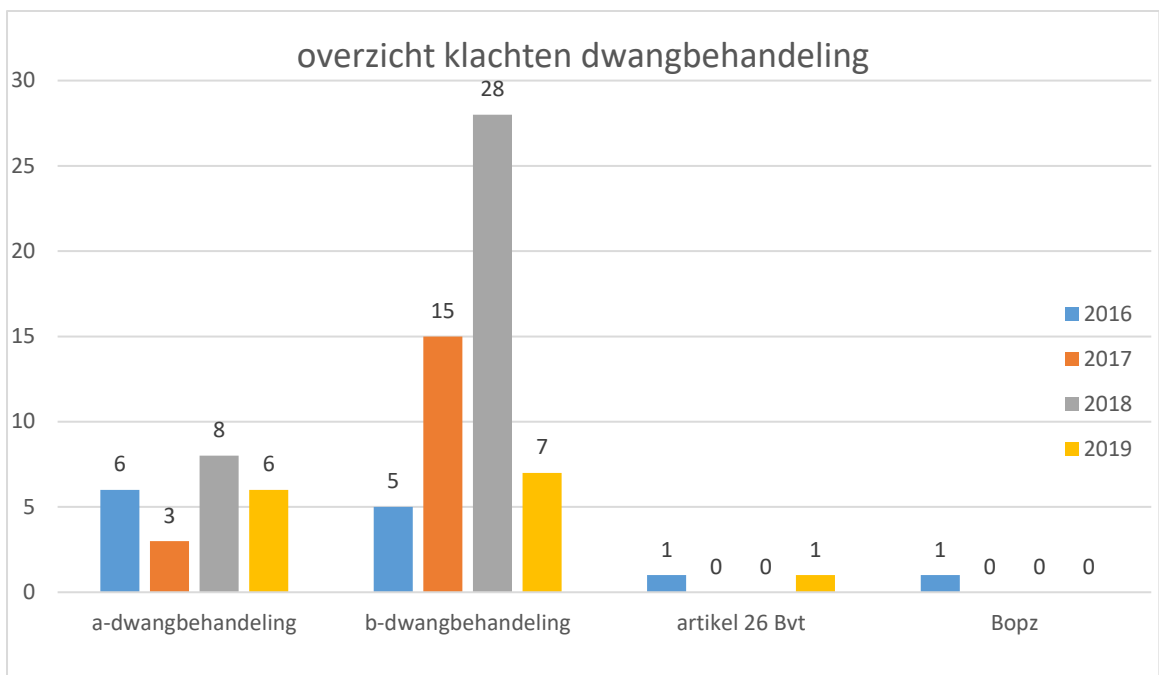
Aantal contacten met de patiënten raad: twee daarvoor aangewezen CvT leden woonden tweemaal het overleg van patiënten raad bij.

Verzorging (medische)

In het verslagjaar zijn **5 klachten** over dit onderwerp binnengekomen. De klachten betreffen het betrachten van de medische zorgplicht.

dwangbehandelingen:

4) De toezichhoudende & de adviestaak

Deze beide taken hangen nauw met elkaar samen. Eenmaal per maand vergadert de commissie van toezicht met vertegenwoordigers van de kliniek, dat wil zeggen een lid van de directie en een of meerdere juridisch medewerkers. Er worden dan problemen besproken waarop de maandcommissarissen bij hun spreekuren zijn gestuit. Voorts blijkt soms, bijvoorbeeld uit achtereenvolgende uitspraken van de beklagcommissie, dat er structureel zaken niet goed gaan. In dat geval vindt er een bespreking plaats en wordt de kliniek, zo nodig, van advies voorzien. Soms is er sprake van onduidelijkheden in de huisregels. In dat geval worden er suggesties gedaan voor verbetering.

Zo kwamen in 2019 o.a. de volgende punten aan de orde:

1

Er is meerdere keren aandacht gevraagd voor het feit dat behandelplannen (al lang) te laat komen. Door de kliniek is aangegeven dat de bottleneck ligt bij de onderbezetting van de afdeling Diagnostiek. In de loop van het jaar is de onderbezetting opgeheven. Meer dan voorheen wordt gebruik gemaakt van bestaande diagnostiek en het minder uitgebreid maken van de behandelplannen. De invoering van een nieuw systeem van de totstandkoming van behandelplannen wordt voorzien voor april 2020.

2

In de kliniek is een nieuwe functie gecreëerd. Er zijn nu drie zorg inhoudelijk managers (Zimmer's). Door een van de Zimmer's is een toelichting gegeven op de nieuwe functie. De Zimmer's hebben een rol bij de totstandkoming van de behandelplannen. Ook is door een van de Zimmer's een toelichting gegeven op het project Mesdag Samen Beter.

3

Door een veelklager is veel beslag gelegd op de capaciteit van de beklagcommissie en met name ook van het secretariaat. De klachten betreffen voor een groot deel de persoonlijke eigendom van betrokkene, het erover kunnen beschikken en het vernielen van de spullen, bij overplaatsingen en dergelijke. Een groot aantal zaken is buiten zitting afgedaan. Omdat betrokkene vaak ongepast taalgebruik toepast is hij er van in kennis gesteld dat dit niet zal worden geaccepteerd en dat dit kan leiden tot het aannemen van misbruik van beklagrecht, waardoor de klachten niet inhoudelijk worden behandeld. Betrokkene is inmiddels overgeplaatst.

4

Er is stilgestaan bij een patiënt die jarenlang in afzondering heeft verbleven wegens verondersteld vluchtgevaar. Na uitspraak van de RSJ hierover, strekkende tot beëindiging van de afzondering, heeft de directie van de kliniek geweigerd deze uitspraak na te volgen. De commissie heeft bij monde van de voorzitter zijn verontrusting daarover uitgesproken. Betrokkene is inmiddels overgeplaatst.

5

Er is meerder keren stilgestaan bij het afnemen van urinecontroles. Dit dient zoveel mogelijk te geschieden in aanwezigheid van een medewerker van gelijk geslacht. Hoewel dit een zorgverplichting betreft en niet een resultaatverplichting, dient dit heel serieus te worden genomen. Lange tijd heeft de kliniek hier onvoldoende aan voldaan. Inmiddels wordt de DGB er bij betrokken, waardoor het probleem opgelost zou moeten zijn.

6

Er zijn personeelstekorten op verschillende therapie afdelingen: psychomotorische therapie, muziektherapie, beeldende therapie en EMDR. Dit is bron van zorg.

7

Er is een geplastificeerde folder over het beklagrecht in de kliniek verspreid.

8

Met betrekking tot separaties is opgemerkt dat deze aanmerkelijk minder voorkomen dan een aantal jaren geleden. Dit tot tevredenheid van de commissie. Als oorzaken worden door de kliniek genoemd het toegenomen gebruik van Clozapine en dat een meer terughoudend beleid wordt gevoerd.

9

Naar aanleiding van een aantal incidenten is landelijk veel belangstelling voor de tbs maatregel. Er zouden misstanden zijn, die door de klinieken niet gemeld worden. Mogelijk uit angst voor extra toezicht, verlaging van budgetten en/of sancties. Dit beeld (downplaying) wordt door de commissie niet herkend.

10

De doorlooptijden van klachten zijn verbeterd ten opzichte van enkele jaren geleden. De termijn van rond de 100 dagen acht de commissie niet onredelijk lang.

11

Elk half jaar gaan leden van de CvT op bezoek bij de patiëntenraad. De vragen en opmerkingen van patiënten worden genoteerd en eventueel besproken in het overleg van de CvT met de directie. Dat is meermalen voorgekomen. De notulen van de patiëntenraad zijn onderdeel van de vergaderstukken. De contacten met de patiëntenraad zijn intensief. Twee leden van de CvT zijn vaste bezoekers van de patiëntenraad en dienen als aanspreekpunt.

5) De bemiddelingstaak en werkwijze en werkzaamheden van de maandcommissaris

In het verslagjaar 2019 zijn er rond 210 gesprekken met de maandcommissaris geweest. Veelal was dit op verzoek van de patiënten die zich op de lijst voor een bezoek van de maandcommissaris hebben laten plaatsen. Ook vonden er gesprekken plaats naar aanleiding van binnengekomen mededelingen a- en b- dwangbehandelingen en separaties. Voorts hebben er gesprekken plaatsgevonden naar aanleiding van de 125 toegezonden klachten, waarin een bemiddelingsgesprek wellicht tot een oplossing van de klacht kon leiden. In de maand april 2019 hebben er, gelet op het groot aantal door hem ingediende klachten twee extra uitgebreide gesprekken met een patiënt plaatsgevonden. Dit heeft er echter niet toe geleid dat er door hem vervolgens minder klachten werden ingediend. Betrokkene heeft in het verslagjaar in totaal **123** klachten ingediend over de volgende onderwerpen: contact buitenwereld (bellen en bezoek), bewegingsvrijheid, informatie/procedure, bejegening, behandeling, persoonlijke voorwerpen, eisen verblijfsruimte, bejegening, compensatie, rekening courant, schadevergoeding, verzorging (persoonlijke), verzorging (godsdienst en levensovertuiging), verzorging(medische) en activiteiten (arbeid).

De CvT draagt de bemiddeling op aan de maandcommissaris.

Bemiddeling wordt ingezet bij een ingediende klacht.

De bemiddeling wordt door de maandcommissaris afgesloten met de mededelingen van bevindingen aan betrokkenen. In geval van beklagwaardige beslissingen wordt de verpleegde gewezen op de mogelijkheid van beklag voor zover de klacht nog niet is ingediend en op de daarvoor geldende termijn.

Indien de verpleegde ten tijde van de bemiddeling nog geen formele klacht heeft ingediend dient de verpleegde zelf een klacht in te dienen. Wanneer een verpleegde evident onbekwaam is om zelf het beklag in te stellen en hij/zij geen contact heeft met een advocaat kan de maandcommissaris besluiten om behulpzaam te zijn.

In het verslagjaar 2019 zijn 125 klachten, waarvan 88 van de hiervoor vermelde "veel klager", ter bemiddeling naar de maandcommissaris toegezonden. Daarvan zijn 19 klachten ingetrokken na bemiddeling. Voorts zijn 9 klachten voor of alsnog na de bemiddeling ingetrokken. Vier klachten zijn alsnog ter zitting nog ingetrokken. De overige klachten zijn bij kennelijke niet-ontvankelijkheid schriftelijk (zonder zitting) afgedaan en/of behandeld door de beklagcommissie

De maandcommissaris geeft ruim van te voren aan wanneer hij/zij de kliniek zal bezoeken. Dit is minimaal twee keer per maand. Veelal wordt de maandcommissaris tijdens de bezoeken vergezeld van een tweede lid van de CvT.

Hoewel is afgesproken dat de maandcommissaris maximaal 8 verpleegden bezoekt per spreekuur, moet worden vastgesteld dat de maandcommissaris gemiddeld per bezoek 15 gesprekken voert, met een uitschieter in de maand april (20).

De kliniek draagt er zorg voor dat op alle afdelingen duidelijk kenbaar wordt gemaakt wanneer de maandcommissaris de kliniek bezoekt.

De kliniek brengt de CvT onverwijld op de hoogte van mededelingen betreffende dwangbehandeling en separaties. Deze mededelingen stuurt de CvT direct door aan de dienstdoende maandcommissaris die zich veelal telefonisch op de hoogte laat brengen en zal de betrokkene een bezoek brengen tenzij wordt aangegeven dat hierop geen prijs wordt gesteld. Desgewenst neemt de maandcommissaris contact op met de behandelaar voor een mondelinge toelichting.

De maandcommissaris brengt iedere maand schriftelijk verslag uit van de gesprekken en bevindingen van de betreffende maand ten behoeve van de vergadering van de CvT en licht deze tijdens de vergadering toe.

Alle verslagen van de maandcommissarissen over het jaar 2019 zijn opgenomen in de notulen van de vergaderingen.

6) De rechtsprekende taak

De rechtsprekende taak is belegd bij de beklagcommissie. De beklagcommissie wordt wisselend voorgezeten. Er zijn enkelvoudige zittingen en meervoudige. De meer complexe klachten worden voorgelegd aan de meervoudige kamer. Zo worden klachten over de a- of b- dwangbehandeling zoveel mogelijk voorgelegd aan de meervoudige kamer. In die meervoudige kamer zit dan bij voorkeur een psycholoog en/of een psychiater. Alle leden van de Commissie van Toezicht maken bij toerbeurt deel uit van de beklagcommissie. De zittingen vinden altijd in de kliniek plaats. Soms, als er sprake is van een beveiligingsrisico, vindt de zitting plaats op de afdeling waar de ter beschikking gestelde verblijft.

De bijlagen bij dit jaarverslag bevatten statistieken over het aantal ingekomen klachten.

In 2019 hebben er 12 meervoudige en 14 enkelvoudige zittingen plaatsgevonden.

In 2019 zijn er 358 klachten ingediend. In 2018 waren dat 324 een kleine stijging derhalve. Daarbij dient echter rekening te worden genomen met het gegeven dat in het verslagjaar door één klager 123 klachten zijn ingediend en dat er daarnaast 56 klachten voor rekening komen van een drietal klagers. Eén van deze klagers diende 30 klachten in. Veelal over zaken waarvoor het klachtrecht niet is bedoeld.

Als bijlage is een overzicht opgenomen van het aantal klachten per klachtsoort. Enkele categorieën klachten zijn sterk afgenomen. Klachten over het luchten namen af van 46 in 2017 naar 18 in 2018 en in 2019 naar 3. Klachten over behandeling, waaronder het niet tijdig opstellen van een behandelingsplan namen af van 37 in 2018 naar 13. Klachten over bewegingsvrijheid (71) stegen weer naar het aantal van 2017 (73) . In 2018 bedroeg het aantal klachten hierover 37. Een oorzaak van deze stijging is wellicht ook terug te voeren in het gegeven dat deze klachten in 2019 niet meer zijn geboekt als ordemaatregel. In 2018 zijn 15 klachten als ordemaatregel opgevoerd. Het aantal klachten over de eisen van de verblijfsruimte daalde van 33 in 2018 naar 2 in 2019. In 2018 waren er veel klachten ingediend over de temperatuur in de verblijfsruimte tijdens de zomer. De stijging in het aantal klachten over persoonlijke voorwerpen en schadeverhaal is te verklaren door het gegeven dat meergenoemde patiënt hierover veel klachten heeft ingediend. De stijging in het aantal klachten over het contact buitenwereld (media) is te verklaren door het gegeven dat één patiënt hierover herhaaldelijk een (overigens ongefundeerde) klacht heeft ingediend.

Het aantal beroepen bij de RSJ is, van de zijde van de klagende ter beschikking gestelden, nagenoeg gelijk gebleven. Van 62 in 2018 naar 59 in 2019. In relatie tot het totaal aantal klachten is er overigens sprake van een stijging met ruim 10%. In 2019 werd in 26,2 % van de klachten beroep ingesteld en in 2018 was dit percentage 14,5%.

De doorlooptijd van de klachten daalde enigszins. Aan het einde van het jaar 2018 was deze nog 148 dagen. Eind 2019 121 dagen. De afhandeling van het groot aantal van de eerder genoemde "veel klager" heeft veel tijd gekost en ook nu staan nog een aantal zaken van deze patiënt open. Betrokkene is inmiddels overgeplaatst en er zijn verzoeken aan de beklagcommissie bij het FPC, waar klager nu verblijft, gedaan om klager rogatoir te horen. De werkvoorraad is ondanks de toename van het aantal klachten enigszins gedaald. Van 83 zaken in het begin van 2019 tot 69 zaken eind 2019.

7) Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen

De commissie heeft herhaaldelijk aandacht gevraagd voor het belang dat behandelplannen tijdig gereed moeten zijn. De directie heeft aangegeven dat bij de afdeling diagnose, waar de bottleneck voor de vertraging lag, extra personeel is aangenomen.

Er is voorlichting gegeven vanuit de directie over de invoering van de nieuwe organisatie structuur, die in de loop van het jaar is doorgevoerd. De bedoeling is dat de doorlooptijden hierdoor korter zullen worden, behandelplannen eerder zullen zijn opgesteld en de wettelijke aantekeningen tijdig gereed zullen zijn. In de nieuwe structuur vinden vier keer per jaar behandelgesprekken plaats.

Twee leden van de CvT wonen twee keer per jaar de vergaderingen van de patiëntenraad bij.

De commissie heeft bij de directie aandacht gevraagd voor de aanwezigheid van een mannelijk personeelslid bij de urinecontroles. De directie heeft aangegeven hiervoor te zorgen door, zo nodig, een dgb-er bij de controle aanwezig te laten zijn.

De CvT heeft aandacht gehad voor de komende invoering van de WfZ, WvGGZ en Wzd en de gevolgen hiervan voor de kliniek en het functioneren van de CvT en het klachtrecht.

De CvT heeft naar aanleiding van klachten over de last van rook binnen de kliniek in haar vergadering een aantal malen met de directie gesproken over het rookbeleid. De directie erkent het probleem van het meeroken en geeft aan dat ze er aan werkt om dit te verhelpen. Het rookbeleid blijft voor de CvT een punt van aandacht.

De CvT is door de directie voorgelicht over het project Mesdag Samen Verder.

Het is de CvT (nog) niet gelukt om digitaal te werken met het nieuwe landelijk ingevoerde Samenwerkruimten Rijksoverheid.

De directie heeft aangegeven dat zij, naar aanleiding van een uitspraak van de beklagrechtster, zal zorgen dat de onduidelijkheid in de huisregels over de bezoektijden van de advocaat zullen worden weggenomen bij de aanpassing van de huisregels (in 2020).

Het verslag is vastgesteld op de vergadering van de commissie op 11 augustus 2020

Bijlagen:

1. Overzicht leden van de commissie per 31-12-2019
2. Management overzicht uit Klaver 2019
3. Grafiek management overzicht 2016, 2017, 2018 en 2019
4. Aantal klachten per onderwerp 2016, 2017, 2018 en 2019
5. Overzicht ingestelde beroepen.

Ledenlijst per 31 december 2019.

M.A.M. Wolters mr.	Rechter	Voorzitter (per 01-01-2016) Lid sinds 01-06-2015	01-06-2020
A.G. M. Abeln mr.	advocaat	Lid 01-07-2016	01-07-2021
H.J. Bastin mr.	rechter	Lid 1 ^{ste} keer herbenoemd op 01-01-2019	01-01-2024
M.Z. Bruining	leerkracht	Lid 01-04-2016	01-04-2021
O.J. Bosker	rechter	Lid 01-01-2018	01-01-2023
T.A.M. Louwe mr.drs.	psycholoog/jurist	Lid 1 ^{ste} keer herbenoemd op 01-01-2020	01-01-2025
J.G. Nijenhuis mr.	jurist	Lid 1 ^{ste} keer herbenoemd op 01-12-2015	01-12-2020
W-P.T. Ruifrok dr.	arts, cardioloog	Lid 01-10-2015	01-10-2020
F. Tholen dr.	psychiater	Lid 01-07-2016	01-07-2021
L.S. Wachters	Advocaat	Lid 01-04-2018	01-04-2023
G.B. Wijnmaalen-De Groot drs.	psycholoog	Lid 01-07-2016	01-07-2021
T.C. Heller		Secretaris	

Managementoverzicht per afdeling - werkvoorraden

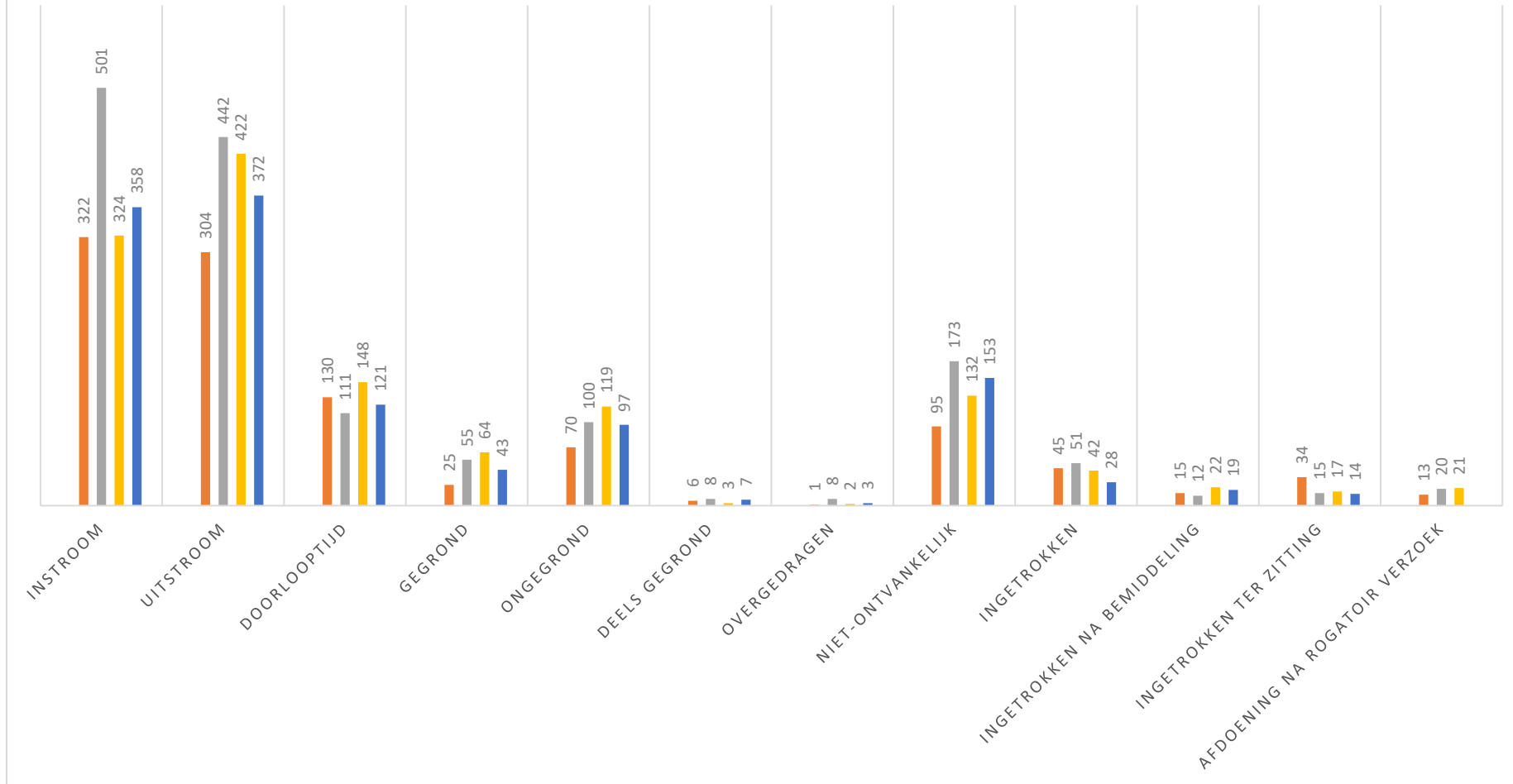
Managementoverzicht per afdeling - werkvoorraden

CvT Bureau Groningen - FPC Dr. S. van Mesdag <Overige klachten waarbij er geen afdeling is opgevoerd>

2018	begin- voorraad	Instroom	Uitstroom											eind voorraad
			uitstroom	doorloop tijd	gegrond	ongeground	deels gegrond	overgedragen	niet ontvankelijk	ingetrokken	ingetrokken na bemiddeling	ingetrokken ter zitting	afdoening na rogatoir verzoek	
januari	181	35	15	104		2	1		8	1	1		2	201
februari	201	20	29	124	3	3	1		9	6	4	2	1	192
maart	192	21	51	131	12	10			16	4	1	6	2	162
1e kwartaal	181	76	95	120	15	15	2		33	11	6	8	5	162
april	162	24	28	180	6	10			10		2			158
mei	158	25	22	107	7	4		1	6		2	2		161
juni	161	35	35	215	8	10	1		10	1	3	2		161
2e kwartaal	162	84	85	167	21	24	1	1	26	1	7	4		161
juli	161	30	58	184	9	23			19	2	1		4	133
augustus	133	46	49	316	4	21		1	18	3		1	1	130
september	130	20	69	74	3	13			23	15	4	1	10	81
3e kwartaal	161	96	176	191	16	57		1	60	20	5	2	15	81
oktober	81	28	12	86	1	2			2	4	1	1	1	97
november	97	20	27	127	7	6			6	4	2	2		90
december	90	20	27	131	4	15			5	2	1			83
4e kwartaal	81	68	66	115	12	23			13	10	4	3	1	83

GRAFIEK MANAGEMENTOVERZICHT KLACHTEN

2016 2017 2018 2019

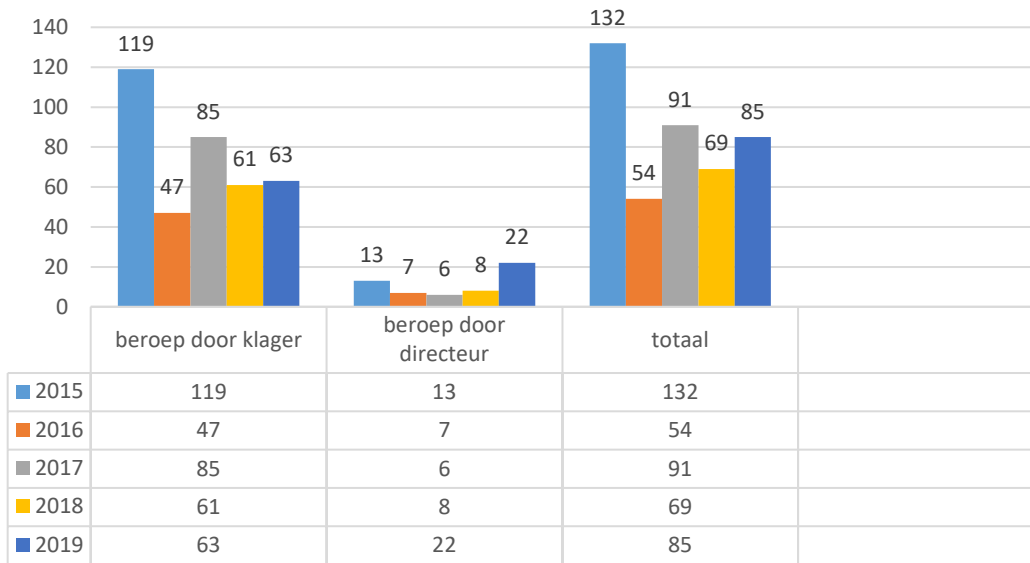

Aantal klachten per klachtsoort:

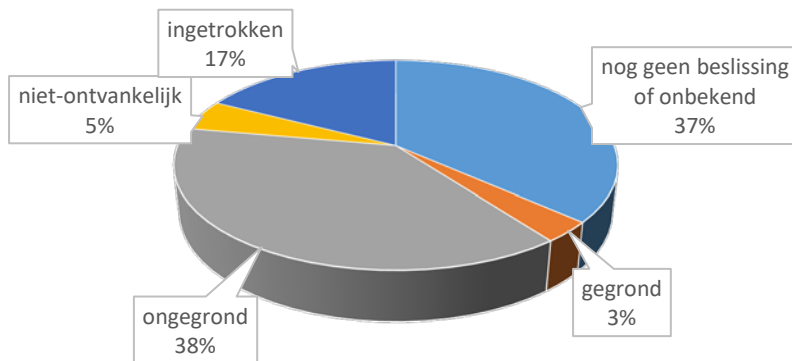
Soort klacht	2016	2017	2018	2019
Activiteiten (arbeid)	0	4	3	6
Activiteiten (div.)	4	2	1	9
Activiteiten (lucht)	14	46	18	3
Activiteiten(sport)	0	6	0	1
Behandeling	20	41	37	13
Bejegening	16	45	16	29
Bewegingsvrijheid	35	73	37	71
Compensatie	1	0	1	10
Contact buitenwereld (bellen)	15	11	15	19
Contact buitenwereld(bezoek)	15	9	13	22
Contact buitenwereld (media)	2	1	3	13
Contact buitenwereld (post)	10	19	9	12
Controle	24	21	7	10
Disciplinaire straf	0	0	0	0
Eisen verblijfsruimte	4	12	33	2
Geweld	0	0	0	2
Informatie/procedure	27	30	7	3

Ordemaatregel	15	7	15	0
Persoonlijke voorwerpen	30	25	10	34
Regime	1	3	0	2
Rekening-courant/ zak- en kleedgeld	11	10	5	8
Rogatoir verzoek	1	23	18	8
Schadeverhaal	9	6	6	14
Selectie/overplaatsing (extern)	2	6	0	1
Selectie/overplaatsing (intern)	7	5	8	5
Dwangbehandeling			16	14
Transport	2	0	1	0
Verlating inrichting	13	15	14	14
Verzorging (div)	16	3	10	11
Verzorging (godsdienst, levensovertuiging)	1	5	1	3
Verzorging (medische)	15	26	4	5
Verzorging (persoonlijke)	12	43	2	77

INGESTELDE BEROEPEN BIJ DE RSJ

afdoening beroep klager 2019

afdoening beroep instelling 2019

